

IZHAJA VSAKI DAN.
 ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
 vsamostne številke se prodajajo po 3 avš., (6 stotink)
 mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
 Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
 Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene
 kolone. CENE: Irgovinske in obrtne oglase po 8 stot. mili-
 meter, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
 po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
 daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
 10 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave
 Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA
 za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, za
 naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira.
 Naročnina za nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 3-10
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
 pisma se ne sprejemajo in rokopolji se ne vračajo.
 Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEPAN GODINA. Lastna
 konsorcijska lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
 lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
 Telefon števil. 1157

Narodna delav. organizacija v Trstu

vabi vse svoje člane na

javni shod

ki se bo vršil

danes, v petek, 22. maja

ob 8. uri zvečer

v gledališni dvorani

NARODNEGA DOMA v TRSTU

z edino točko dnevnega reda:

**Volitve v obrtno sodišče v Trstu
in slovenski nar. delavci.**

Ker je dnevni red največega aktual-
nega pomena, slovenski delavci, pridite vsi.

Odbor.

BRZOJAVNE VESTI.

**Poklonstvo 82.000 šolarjev v
Schönbrunn.**

DUNAJ 21. Danes se je podalo v
Schönbrunn 82.000 šolarjev, da se poklonijo
cesarju. Vreme je bilo krasno. Ob 10. uri
predpoludne je župan dr. Luager zahvalil
cesarja, da je dovolil šolarjem, da se mu
poklonijo. Cesar in cesarska rodbina so se
nato podali v verando, od koder so pri-
stovovali slavnostnemu sprodu šolarjev.

Cesar in člani cesarske rodbine so gle-
dali spredu šolarjev z verande. Ponovno je
cesar, vidno ganjen z roko pozdravljaj otroke.
Poklonstva so se deloma z grada, deloma z
tribun udeležili dvorni in državni dostojan-
stveniki ter aristokracija. Po dovršenem
spredu se je cesar zahvalil županu Lue-
gerju.

DUNAJ 21. Na slavnostnem sprodu
otrok se je, kolikor je policijsko konstatirano,
onesvestilo 220 otrok.

Skupna ministerska konferenca.

DUNAJ 21. V ministerstvu za unanje
stvari se je danes predpoludne pod pred-
stvom ministra za unanje stvari vršila na
dajna skupna ministerska konferenca, da do-
loči skupni proračun.

Mednarodni kongres arhitektov.

DUNAJ 21. Mednarodni kongres arhi-
tektov je nadaljeval svoje meritornice raz-
prave ter je enoglasno vsprejel predloge
„Breslerja (Dunaj) in Harmanda (Pariz), da
se dela arhitekture in vse risbe v vseh za-
konodajah in mednarodnih pogodbah cenijo
enako drugim umetninam ter da se kongres
pridruži tozadevnim punkcijam francoskega
zakona.

Kongres je nadalje vsprejel resolucijo, v
kateri se pozivlja vlade vseh kulturnih držav,
da posvetijo svojo posebno skrb zgodovinskim
in umetniškim spomenikom, nahajajočim se v
njihovih upravnih ozemljih. Napravijo naj
uradne zapiske istih ter naj vsvarijo zakonske
določbe v varstvo teh spomenikov.

Armenci v Macedoniji.

DUNAJ 21. „N. Wiener Tagblatt“ po-
roča iz Carigrada, da je 500 Armencev odšlo
makedonskim revolucionarnim komitejem v
pomoč. Armenci bodo preobčleni v različne
obleke razširjali revolucionarne ideje proti
turški oblasti. V vaseh bodo Armenci našli

priljubljen orožje. V macedonski luki Re-
vola je bilo že aretirano nekoliko Armencev,
pri katerih so našli mnogo letakov in več
turških vojaških in orožniških uniform.

C. in kr. vojna mornarica

DUNAJ 21. Glasom brzojavnega poro-
čila je vojna ladija „Cesar Fran Josip I. do-
spela 20. t. m. v Miyadzu, vojna ladija
„Leopold“ pa v Vajhajvaj. Na ladijskih vse
zdravo.

Dr. Wekerle na Dunaju.

DUNAJ 21. Danes je došel semkaj mi-
nisterski predsednik dr. Wekerle.

**Španska kraljeva dvojica na
Dunaju.**

DUNAJ 21. Španska kraljeva dvojica
pride na Dunaj dne 26. septembra t. l.

Pozar v Opatiji.

OPATIJA 21. V vili „Irenea“ v Opatiji,
kjer bivata že dlje časa knez in kneginja
Windischgrätz z otroci, je po noči v pod-
strešju nastal ogenj, ki ga je pa osebe
knežje rodbine kmalu zapazilo. Pozvani oguje-
gasci so ogenj kmalu pogasili. Kneginja je
ostala povsem hladnokrvna ter je spravila na
varno svoje otroke.

Minister Košut.

BUDIMPEŠTA 21. (Ogr. biro) Minister
Košut je popolnoma ozdravil.

Romunska kraljeva dvojica.

BUDAPEŠTA 21. Kraljeva dvojica se
je danes vrnila s svojega podonavskega po-
tovanja.

Mir v Inomosti.

INOMOST 21. Vse je mirno. Predavanja
se vršijo redno. Rektor Scala je objavil raz-
glas, ki prepoveduje dijakom vstop v vseučil-
lišče v večih skupinah. Na promocijah bo iz-
ključena javnost. Jutri se povrne semkaj iz
Španske profesor Wahrmund.

INOMOST 21. Na vseučilišču in v mestu
vlada popoln mir.

**Nov italijanski izradni poslanik na
Cetinjah.**

RIM 21. Italijanski generalni konzul v
Trstu baron Squitti, je imenovan izrednim
poslanikom in pooblaščenim ministrom na Ce-
tinjah.

Maroko.

MADRID 21. Minister za unanje stvari
je v senatu izjavil, da dogodek v Casablanci
nima važnosti, da bi zamoglo priti do kakega
med narodnega spora. Vlada je sklenila za-
tevatvi pojasnila.

Ponarejeni bankovci.

SOMBOR 21. V več občinah bačke žu-
panje krožijo več množine ponarejenih ban-
kovcev po 20 in 50 kron. Bankovci so prav
dobro ponarejeni. Orožništvo zasleduje pona-
rejevalce, a doslej brez uspeha.

Nesreča na železnici. 26 mrtvih.

ANTVERPEN 21. Vlak, ki je ob 8 uri
4 min. predpoludne odšel v Bruselj, je pri
občini Contich trčil skup z nekim drugim vlakom.
26 oseb je bilo usmrteno, 33 pa ranjeno.

**Kongres proti pornografski lite-
raturi.**

PARIZ 21. Danes predpoludne je bil
otvorjen prvi mednarodni kongres proti por-
nografski literaturi.

Avstrijska poslanska zbornica.

DUNAJ 21. Zbornica je nadaljevala
razpravo o nujnem predlogu glede uprave v
Galiciji.
Grof Diederzyski (generalni govornik

contra) je rekel, da so ruske revolucije na-
eni, vspehi Malorusov vsled splošne in enake
volilne pravice na drugi strani zmešali raz-
sodnost maloruskih fanatikov ter pospeševalo
razburjenje prebivalstvo po političnih kujuk-
čih. Ko so na zadnjih deželno zbornskih vo-
litvah Malorusi slabo vspeli, je padel grof
Potocki, ki je bil nasproti Malorusom blago-
hoten, kakor žrtev fanatika. Mesto, da bi
prišlo do reakcije, se proslavlja morilca kakor
junaka in njegov čin se označa kakor zač-
etek akcije. Govornik se je proseg obrnil proti
Malorusom, naj se ločijo od te družbe, da se
obvaruje dežela krvave anarhije.

Posl. Daszynski (glavni govornik pro) je
izjavil, da socialni demokrate najodločneje
obsojujejo umorstvo. Nikdar ne pozabijo
grofu Potockemu, da je zastavil svoj upliv
splošni volilni pravici v prilog. Apelira pa na
politično modrost in razsodnost zbornice, da
poslušajo pritožbe maloruskega naroda, ki so
se skozi 13 let zastojno pritoževali. Prvi ko-
rak za rešitev narodnega problema v Galiciji
je pravična deželnozbornska volilna reforma,
da zadobijo Malorusi trdno politično posest.
Sedanji razredni sistem gališke uprave mora
prenehati. Brez političnih pravic, brez poli-
tične samouprave toliko za Poljake kolikor
za Malorusi ni možno, da se zboljšajo raz-
mere v Galiciji. (Pohvala.)

Nato je bila nujnost s 158 proti 114
glasom odklonjena.

Zbornica je zatem pričela debato o
maloruskih nujnih predlogih glede volilnih
zlorab na zadnjih deželnozbornskih volitvah.
Posl. Petrusovič je utemeljeval svoj predlog,
nakar je bila razprava prekinjena. Seja je
bila zaključena ob 6¼ zvečer. Prihodna seja
jutri.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 21. Zbornica je nade-
ljevala specialno debato o naučnem prora-
čunu. Tekom debate je naučni minister grof
Apponyi izjavil na izvajanja različnih gov-
ornikov, da hoče, kar se tiče vseučilišč, spošto-
vati svobodo uka. Opravičena je tudi želja,
da se mladina na gimnazijah nauči vsaj en
jezik narodnosti. Nato je bila seja ob 4. uri
popoludne prekinjena.

Na popoldanski seji je zbornica nade-
ljevala specialno debato o proračunu nauč-
nega ministerstva. Posl. Bodoky (neodvisna
stranka) je staval predlog, naj se ljudsko
šolstvo podpravi.

Naučni minister grof Apponyi se je izja-
vil proti predlogu. To bi stavilo v nevarnost
notranji mir dežele. Rekel je: povsod, kjer
se je poskušalo nasilnim načinom staviti
ljudsko šolstvo pod državno oblast, je to
vedno vodilo do hudega notranjega boja.
(Živahna pohvala.) Predlog je bil odklonjen.

Kaj hočemo?!

(Dopis)

II.

Hočem tudi, da se ne pozabi na sloj, ki
ga je doslej svet vsepreveč preziral in ki
radi tega nekaj modern suženj. V gotovem
pogledu še slabši nego suženj. Kajti sužnji
iz minolih dob niso imeli nikake naobrazbe in
zato tudi niso občutili, kako poniževalen in
človeka nevreden jim je položaj. V sloju pa,
ki nam je na mislih, je mnogokatero bitje,
ki se zaveda svojega položaja s trpkostjo v
srcu. A ne more si pomagati in mora dopri-
našati samo sebe na žrtvenik splošne
potrebe v sedanji socialni uredbi človeške
družbe. A ne samo potrebe; včasih tudi —

razbrzdanosti. Nočemo trditi, da se to pov-
sodi dogaja tako! Niti tega nočemo trditi,
da se pogosto dogaja tako. Gorje, ako bi
bilo temu tako. Ali dogaja se in to
je dovolj. Tu mislimo na stvari, ki se jih
ne more javno razpravljati, ki pa vpijejo do
neba in so — to je javna tajna — nekaka
specialiteta v našem Trstu. To je naravnost
brezvestno socialno in moralno poniževanje,
ki je v sramoto sedanjemu veku stremljenja
po socialni pravičnosti in človekoljubju.

Sloj, na katerega mislimo, so naše
služkinje. Delavci! To so vaše bo-
doče soproge! Narod trških Sloven-
cev: to so bodoče matere tvojih
otrok! S tem je rečeno, da moramo tudi
zanje v boj! Tudi njih moramo rešiti iz
spon, oziroma jim osigurati položaj, vreden
častite ženske.

Naloga „N. d. o.“ mora biti, da deluje
za osvobodjenje vsega delavskega stanu od
krivic, v kolikor jih je sploh možno odpra-
viti brez vsake škode za narodno celoto. Pri
tem treba namreč naglasiti kakor notorično
dejstvo, da se služkinje, uslužbene v naših
narodnih rodbinah, navadno ne pritožujejo, a
v mnogih slučajih izražajo celo svoje popolno
zadovoljstvo. Vse drugače pa je v izvestnih
trških neslovenskih, izlasti pa v židovskih
družinah. Dogajajo se slučajji, ki so prava
krvaveča socialna rana ne le v fizičnem in
gospodarskem, ampak tudi v moralnem po-
gledu.

Imamo sicer „Zavod sv. Nikolaja“, ki
se hvalevredno trudi za vzdrževanje morale
med dekleti, ki iščejo pri njem zavetja. Saj
je bil v glavnem ravno v ta namen ustanov-
ljen rečeni zavod pred desetimi leti. V ta
namen se je trudila ustanoviteljica gospa
Škrinjarjeva in tej nalogi se posvečajo tudi
dame in dotični svečenik, ki sedaj vodijo
zavod.

Ali to je le odlomek od števila sloven-
skih služkinj, ki bivajo v Trstu. Kar je
storjenega, še davno davno ni vse, kar mo-
ramo storiti v prilog in varstvo naših služ-
kinj. Saj spadajo tudi te med naše — de-
lavce, proletarce!! Izlasti mora to tudi naša
„N. d. o.“, ako noče, da jej poreko ljudje
danes jutri, da je ravno tako jednostranska,
kakor je socialna demokracija, ki ni doslej
— da-si se že nad dvajset let baha po
mestu se svojimi načeli — niti z mazincem
ganila za naše uboge služkinje!

Skrbeti moramo za moralno blaginjo
deklet in njihovo religiozno čustvovanje. Ali
to ni še vse. Mi moramo skrbeti za materij-
alno, fizično in nacionalno dobrobit služ-
kinj! Izlasti v poslednjem pogledu so naše
služkinje tako zapuščene, da je res skrajni
čas, da se temu odpomore. Prosimo Vas!
Tako dekle, v cvetju svojih let, mora vstajati
ob 5. uri zjutraj ter iti na delo, ki bi bilo
včasih tudi za možkega težko. A neredko jej
je v prvi jutranji pozdrav: ščava stupida, ali
kaj sličnega, poniževalnega, kar mora ubijati
v njej spoštovanje do sebe in svojega
rodu. V taki atmosferi suženjstva živi dalje.
Dela vam od ranega jutra do poznega ve-
čera. Od kodi naj bi jej prišla za-
vest o svojih etičnih potrebah
ali celo nacionalnih dolžno-
stih?! To so žalostne razmere, nevredne
človeškega in narodnega dostojanstva, a ne-
vredne bi se pokazali mi, ako ne bi se
lotili dela za saniranje teh raz-
mer!

Tudi sloju naših služkinj naj začne „N.
d. o.“ posvečati svojo pozornost in svoje
delo!

PODLISTEK. 83

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

Resnično moje čuvstvo ni bilo po-
dobno ne dosadnosti nad samskim življe-
njem ne želji po zakonu, niti ne platonični
ljubezni in še veliko manje polteni lju-
bezni, ki sem jo izkusil. Imel sem potrebo
jo videti, jo slišati, vedeti, da je ona blizu,
in sem bil, če ne srečen, vsaj miren. Po
večeru pri Bjeleckem, na katerem sem
bil z njo skupaj in sem se je dotaknil,
sem začutil, da je med menoj in to žensko
nepretržna, čeprav nepriznana vez, proti
kateri se je zaman boriti. A jaz sem se
še boril; govoril sem si: „Ali res morem
ljubiti žensko, ki nikdar ne bo umela du-
ševnih interesov mojega življenja? Ali res
morem ljubiti žensko samo zaradi njene
lepoti, ljubiti ženski kip?“ Tako sem se
vpraševal; a ljubil sem jo že, dasi še
nisem zaupal svojemu čuvstvu.
Po zabavnem večeru, na katerem sem

prvikrat govoril z njo, se je izpremenilo
najino razmerje. Preje je bila za-me tujim,
a vzvišenim predmetom obdajajoče nas
prirode: po onem večeru je postala za-me
človek. Prišel sem iskati njeno bližino, go-
voriti z njo, zahajati včasih na delo k
njenemu očetu in presedati pri njih po
cele večere. Tudi pri tem bližnjem obče-
vanju je ostala v mojih očeh vedno enako
čista, nepristopna in vzvišena. Na vse in
vedno je odgovarjala enako mirno, pono-
sno in veselo-ravnodušno. Včasih je bila
prijazna; a večinoma je izražal sleherni
njen pogled, sleherni beseda, sleherni gib-
ljev tisto ravnodušnost, ki ni bila prezir-
ljiva, toda pobijajoča in obenem očarjujoča.
Vsaki dan sem se s hlinjenim smehljajem
na ustnahn trudil igrati komedijo in z
muko strasti in poželjenja v srcu sem se
šaljivo razgovarjal z njo. Videla je, da se
hlinim; a gledala me je naravnost, veselo
in prosto. Ta položaj mi je postal nezno-
sen. Nisem hotel lagati pred njo in hotel
sem ji povedati vse, kar sem mislil in
čutil.

Bil sem posebno razburjen; to je bilo
v vinogradih. Prišel sem ji govoriti o svoji
ljubezni v besedah, katerih me je zdaj

sram, kadar se spomnim nanje. Sram me
je ob tem spominu, ker bi se ne bil smel
drzniti in ji govoriti tega, kajti stala je
neizmerno više od teh besed in čuvstva,
ki sem ga hotel izraziti z njimi. Umolknil
sem, in od tega dne je moj položaj po-
stal neznošen. Nisem se hotel ponižati,
vztrajajoč pri prejšnjem šaljivem obče-
vanju, in po drugi strani sem čutil, da še
nisem dozorel za naravnost prosto raz-
merje z njo. Z obupom sem se vpraševal:
kaj mi je storiti? V nelepah sanjah sem
si jo predstavljal zdaj kot svojo ljubico
zdaj kot svojo ženo in z nevoljo sem od-
ganjal eno kakor drugo misel. Narediti jo
za deklino, bi bilo strašno. To bi bil umor.
Narediti jo za milostno gospo, ženo Dmi-
trija Andrejeviča Olenina, kakor eno tu-
kajšnjih kazakinj, s katero se je oženil
eden naših častnikov, to bi bilo še hušje.
Da, ko bi mogel postati kazak, Lukaška,
krasti konje, popivati, prepevati pesmi,
ubijati ljudi in pijan zlezti za eno noč k
njej skoz okno, brez misli na to, kdo sem
in čemu sem — potem bi bila druga
stvar: potem bi se mogla umeti drug
drugega, potem bi mogla biti srečna.
Izkušal sem se vdajati takemu živ-

ljenju in občutil le še močnejše svojo sla-
bost, svojo revnost. Nisem mogel pozabiti
sebe in svoje zmedene, neharmonične in
zoprne preteklosti. In moja bodočnost se
mi predstavlja še brezupnejše. Sleherni dan
imam pred seboj daljne snežnike in to
veličastno, srečno žensko. In ni za-me ta
edino na svetu mogoča sreča, ni za-me ta
ženska. Najstrašnejše in najsladkeje v mo-
jem položaju je to, da čutim, da jo ume-
jem, a ona mene nikdar ne bo umela.
Ona me ne bo umela, ne zato ker stoji
pod menoj; nasprotno, ona ni dolžna me
umeti. Ona je srečna; ona je kakor pri-
roda enakomerna, mirna, sama za-se ce-
lota. A jaz popačeno, slabotno bitje nočem,
da bi ona umela mojo pokvarjenost in
moje muke!

V nočeh nisem spal, ampak prestajal
sem jih brez vsakega cilja pod njenim
oknom in si nisem dal odgovora, kaj se
z menoj godi. Na osemnajstega je odrinila
naša kompanija na pohod. Preživel sem
tri dni izven vasi. Bilo mi je pusto pri
srcu in za nič se nisem zmenil. Pri četi
mi je bilo prepevanje, kartanje, popivanje,
ugibanje o nagradah še bolj zopрно nego
sicer. (Dalje)

Sporazumjenje med avstrijsko in ogrsko vlado.

Z Dunaja javljajo, da se je med avstrijsko in ogrsko vlado doslej popolno sporazumjenje. Madžari so se udali. Plače častnikom se povijajo že s 1. julijem.

Vseslovanski kongres.

„Česko-Slovanska kor.“ javlja, da bodo tudi Poljaki sodelovali na vseslovanskem kongresu. Ruski general Volodimirov je bil teh dni v Varšavi in Krakovu in je nagovoril poljske politike na ta korak.

Hrvatska.

In zopet gorostasna blamaža!

Kakor smo rekli: sredi je bila historičen dan za zagrebško vseučilišče — obletnica, ko je Khuenova policija dne 20. maja 1903 udrila na vseučilišče. Letos pa je hotel baron Rauch napraviti iz 20. maja znamenit dan. Poslal je pred vseučilišče policajev, orožnikov, vojakov, sabelj in čelad z namenom, da bodo ščitili dijake, ki se pridejo vpisat na vseučilišče. To bi bili triumfirali Rauchovi reptili in preuzvišeni bi bil brzogajl novinar vesa sveta, o sijajni zmagi nad hrvaškimi dijaškimi „puntarji“, ako bi se bilo vpisalo v sredo vsaj tucet dijakov. Ali velika gora Rauchovega aparata je rodila smešno miško. Vpisal se je en cel dijak in še ta se piše za Steinfela. Da predočimo čim plastičneje to zadnjo — seveda do danes zadnjo — blamažo Rauchovo, naj podamo tu malo statistike. Na zagrebškem vseučilišču je bilo vpisanih 1465 dijakov. Zapustilo je dosedaj vseučilišče 1159. Ostalo je torej še 306 dijakov. Od teh je 117 bogoslovcev, ki seveda ne morejo in ne smejo nikamor; 84 Bulgarov, 42 absolviranih. Ostaja jih torej le 20, ki niso dvignili izstopnic, a še ti so ostali le kakor kontrola za dan 20. maja, da vidijo po baronu Rauchu varovano vpisovanje na vseučilišču. In videli so jednega samega Steinfela frankovca!! Nam se zdi, da so morale vse sablje in čelade in vsi nosovi Rauchovih pandurjev zarzeti radi sramote, ki jo je doživel njihov gospodar. Torej je tudi ta akcija barona Raucha šla v — dim!

Ogrska.

Poletne počitnice ogrske zbornice.

Kakor poročajo iz Budimpešte, prično poletne počitnice ogrske zbornice najbrže 10. junija. Tega dne se zbornica odgodi do 10. oktobra. Meseca septembra bodo sklicane delegacije v Budimpešto; o katerem času pride za več časa v Budimpešto tudi cesar, ki se udeležiti velikih vojaških vaj.

Davčna reforma.

„Megyrsorszag“ javlja, da dela minister-ski predsednik dr. Wekerle, ki je tudi minister za finance, noč in dan na davčni reformi, ker hoče, da pride pred državni zbor še pred poletnimi počitnicami.

Volilna reforma odgodjena.

„Az Ujsag“ je zvedel, da je volilna reforma odgodjena do jeseni. Grof Andrassy se bo izgovarjal, da je vladar bolehen in da se ne more baviti s težkimi deli, kakoršna je volilna reforma.

Drobne politične vesti.

Podadmiral Ripper v Dalmaciji. Poveljnik puljske vojne luke, podadmiral Ripper se je podal v Dalmacijo, da inspiciira tamonjske luke.

Dalmatinski namestnik. — Spljetski „Velebit“ je prejel z Dunaja vest, da vest „Pester Lloyd“ ne odgovarja dejstvu, da postane dalmatinskimi namestnikom posl. dr. Ivčević. Po „Velebitu“ ima največ nade, da zavzame to mesto, dvorni svetnik in štajerski državni poslanec dr. Ploj.

Nova italijanska pošta v Carigradu bo otvorjena dne 1. junija t. l.

Mednarodna razstava v Tokiju. U Washingtona javljajo, da je kongres enoglasno dovolil 1 in pol mil. dolarjev, da se Amerika udeležiti mednarodne razstave, ki bo v Tokiju leta 1912.

Papež in duhovniška podpora društva na Francoskem. Iz Rima javljajo: V nekem pismu, naslovljenem na francoske kardinale je papež izjavil, da vzlic svoji želji, da bi francoski duhovščini prihranil novih žrtev, ne more privoliti v ustanovitve avtoriziranih medsebojnih duhovških podpornih društev.

Donavsko-jadranska železnica. Milanski „Corriere dela Sera“ javlja, da se teh dni sklene v Parizu med interesi-ranimi velelastni pogodba glede donavsko-jadranske železnice.

Novi jezikovni zakon za Dalmacijo. Z Dunaja poročajo, da osrednja vlada odobrila novi jezikovni zakon za Dalmacijo, ki ga je predložilo dalmatinsko namestništvo.

Črno gorski dementi glede Novega Bara. „Glas Crnogorca“ je priobčil nastopni popravek: V inozemskih listih se raznaša glas, da je novo mesto Bar, kateremu je bil teh dni slovesno postavljen temelj, določeno za novo prestolnico. Ta vest je navadna fantazija novinarjev, ki ne poznajo zgodovinskega in zemljepisnega položaja Cetinja. Novo mesto Bar je namenjeno edino le trgovini in industriji in kakor tako ima biti proglašeno kakor svobodna luka.

Slovesna renuncijacija. Dne 27. t. m. se bo v cesarski palači na Dunaju vršila slovesna renuncijacija nadvojvodinje Marije Henrijetete, hčere nadvojvode Friderika, ki se omoži za princa Hohenlohe-Schillingsfürst. Navzoč bo tudi cesar.

Iz Srbije. Iz Belegrada se uradno dementira, da obišče kralj Peter, kakor so to javili petrograjski listi, ruskega carja v Petrogradu.

Dnevne vesti.

Tržaška volilna reforma. Kakor se govori, se italijanska večina deželnega zbora odločno upira volilni dolžnosti, ki jo je predlagala vlada v svojem načrtu. Italijanski voditelji so se baje izrazili, da raje odklonijo ves načrt, nego da bi pritrdili rečeni zahtevi vlade. Ako odgovarja to resnici, moramo to obzalovati. Tudi slovenski zastopniki se niso ravno navduševali za to določbo vladnega načrta. Ali odločno se morajo izjaviti proti temu, da bi se radi te določbe, ki je na vsezadnje le podrejenega pomena, spravljalo v nevarnost toli potrebno in važno reformo. Slovenski zastopniki so celo v važnih točkah popuščali samo zato, da se volilna reforma sklene. Brezvestno bi bilo torej od strani italijanske večine, ako bi radi tega vprašanja v zadnjem hipu razbili s toliko težavo doseženo sporazumjenje.

Imenovanje. V zadnji seji upravnega sveta „Osrednje banke čeških hranilnic v Pragi“, bili so imenovani za podružnico v Trstu: dosedanji vodja g. J. Pokorny ravnateljem, prokurist g. V. Hrabánek pod-ravnateljem, inšpektor denarnega društva „Securitas“ g. J. Gartner prokuristom, g. F. Bouda kontrolorjem in g. V. Petr likvidatorjem.

Znamenje razmer. Po mestu se širi govoricca, da je tukajšnji stolni prošt mons. Petronio zaprosil za izpraznjeno mesto prošta sostolnega kapitela v Koprnu. Ta vest se nam potrja tudi od take strani, da ne moremo več dvomiti na nje resničnosti.

Ta korak je vsakako velikega, simptomatičnega pomena, ako se spominjamo, da prošt Petronio že nad 11 let zavzemlje prvo mesto za škofom v tržaško-koprski škofiji in da se je v tem času pokazal uglednega duhovnika. Ako je sicer svojedobno vladal med njim in pok. škofom Šterkom neko nesoglasje, istotako je bilo na slovenski strani nezadovoljnosti, ko je prošt Petronio po smrti Štrkovi vodil škofijo kakor kapitularni vikar in je prepogosti premeščal izlasti slovenske in hrvaške duhovnike. Na vsem tem, pa ni bil toliko kriv on sam, kolikor drugi — izlasti bivši kanonik Bntignoni — ki so hujskali in katerim se je prošt Petronio le zbog svoje mehke naravi vdajal. Drugače pa ni dajal nikoli povoda za pritožbo niti s slovenske strani. Če torej tak mož prosi na nižje mesto, kjer je že bil vrsto let, če si želi ob svoji visoki starosti premeščenja iz Trsta, potem je to sigurno znamenje razmer, ki vladajo na tržaški škofiji, odkar jo vlada njegova eksceleca František Ksaverij.

Graz-Triest (Gradec-Trst). Pod tem naslovom prinašajo „Deutsche Stimmen aus Krain, Triest und Küstenland“ članek iz peresa znanega tukajšnjega dopisnika dopis o prvi poskušnji vožnji novega Lloydovega parnika „Graz“ do Pule in nazaj. Članek je pravi slavospev na Lloyda in izvestne osebe, ki so se udeležile rečene vožnje.

Dopisnik piše: „Najbolj nemško mesto Avstrije“, kakor hočemo imenovati ljubli penzionopolis ob Muri vzlic vsem narodnim grehom, ki jih ima na vesti, in pa Trst, to staro trgovsko mesto ob južnonemškem morju, za katero se borita Italijanstvo in Slovanstvo, sta slavili na valovih Adrije slavje pobratimstva.“

Po tem besedilu bi morali logično sklepati, da se je prav za prav slavilo pobratimstvo med Italijani in Nemci na eni strani, na drugi pa med Nemci in Slovani. V resnici pa ni vedel ne noben italijanski, ne noben slovenski list kaj povedati o tem pobratimstvu. In vendar ne bi bilo to malenkost že z ozirom na dejstvo, da se je vožnje vdeležil tudi nj. jasnost g. namestnik. Že iz ločnosti do njega ne bi se preziralo kaj takega. Pa tudi radi namišljenega dogodka samega, ki bi bil za nas velikega pomena. Saj bi morali z največjo radostjo pozdraviti tisti epohalni trenotek, ko nam naši sovražniki ponudijo — pobratimstvo!! Ali sploh pride kedaj ta trenotek in — kedaj?!

Na pobratimstvo z Nemci naj mialimo mi Slovani in Italijani, ako oni označajo to morje kakor južnonemško morje?! Ali mialijo nemška gospoda, da mi ne umejemo, zakaj reklamirajo to morje za se, zakaj je označajo kakor svojo posest?! Iz valov Adrije naj bi se dvigal steber za oni veliki nemški most, ki naj bi spajal Belt in Adrijo!

Če se je na rečeni vožnji res slavilo ob šumečem šampanjcu pobratimstvo med „najbolj nemškim mestom“ in našim Tratom, potem moramo svedčano izjaviti, da ni imel nikdo pravice, da bi govoril, ne v imenu Slovanov, ne v imenu Italijanov.

Da bi si bil gospod namestnik privajal to pravico, ne verujemo in smatramo izključenim. Prerazsoden in prepreviden je. Slavilo se torej le kake posamične osebe med seboj in brez mandata.

Da Lloyd povspejuje nemštvo na vseh koncih in krajih, to vemo. Vemo tudi, da se je nemški element zadnja leta jako ojačil tu ob Adriji. Kako tudi ne!! Sam je agresiven do skrajnosti, ekspanziven brez mere, gospodstvaljen do cinične brutalnosti in vrhu tega plačuje država stroške širjenja nemške ideje potom šole! To je tista država, ki nima nikoli denarja za šolske potrebe tržaških Slovanov, dočim Italijanom le slepi oči, da ne vidijo, kaj se pripravlja tudi njim na škodo!

Lahko je umeti torej vsebino in vrednost tistega „pobratimstva“, ki so je slavili gospodje na poskušnji vožnji parnika „Graz“. Italijani in Slovani pa naj se zavedo, da tam, kjer se dva preparata, ima vsikdar dobiček — tretji. Le tako je moglo priti, da ta „tretji“ to naše morje že označa kakor — nemško morje!

Opozarjamo na I. narodno dirko, katero priredita kolesarsko društvo „Gorica“ in kolesarsko društvo „Balkan“ iz Trsta dne 8. junija 1908. na binkoštni ponedeljek na goriskem dirkališču (Velodromo). Na vaporedu bo pešhoja, dirka s kolesi, petje, godba, srečkanje, šaljiva pošta nastopi ameriškanskih kolesarjev in umetni ognji. Po dovršenem vaporedu svobodna zabava s plesom na dveh plešiščih. Natančen vspeled objavimo pravočasno.

Uravnava posredovanja služeb in dela v inozemstvu. Državni zakonik je priobčil dve naredbi, ki jo je izdalo ministerstvo za trgovino v sporazumljenju z ministri za notranje stvari in pravosodje. Prva naredba se tiče posredovanja služeb in dela v inozemstvu, ki ni bilo doslej urejeno po pozitivnih normah. Druga se tiče posredovanja dojkilk.

Glasom prve naredbe bo odslej posredovanje dela in služeb v inozemstvu vezano na koncesijo, ki jo bo možno došeti in izvrševati, ako bo zadoščeno posebnim, v naredbi navedenim predpisom. S tem se ima ustvariti izdaten od pomoček proti pojavljajočim se zlorabam, izlasti pa proti trgovini z de-kletji.

Naredba o posredovanju dojkilk pa bo lastnike koncesionalnih obrti za posredovanje služeb in dela silila v izpolnjevanje posebnih higijeničnih predpisov, toliko ob zabeleženju oseb, ki iščejo službo kakor dojkilke, kolikor tudi ob posredovanju med temi osebami in dotičnimi strankami.

Splošna zveza kapitanov in častnikov avstro ogrske trgovinske mornarice. Kakor se nam naznanja, je tukajšnje namestništvo potrdilo pravila ustanavlajoče se „Splošne zveze kapitanov in častnikov avstro-ogrskotr-govinske mornarice. Čim prej se skljuje ustanovni shod, na katerem se izvoli predsedstvo tega novega društva, čigar pomen je za kasto naših pomorščakov velikanske važnosti.

Gledališka predstava v Škvednju. Na praznik Vnebovhoda priredi tržaško slovensko gledališče v Sancinč-motovi dvorani v Škvednju gledališko predstavo z lepo, priljubljeno narodno igro „Revček Andrejček“. S to predstavo se nudi našim sosedom Škvednjem redka zabava, na katero gotovo vsak z veseljem pride. Začetek predstave bo ob 6. uri zvečer. Vstopnina bo znašala samo 50 vinarjev.

Zaloga smodnika pri Škvednju. Stara želja prebivalstva I. okoličanskega okraja je, da bi se rečena zaloga kam drugam preme-stila. Da se to premeščenje povspeši, je poslanec dr. Rybar v predčerašnji seji zbornice poslancev vložil tozadevno interpelacijo.

Naša se je novčarka z malo svoto denarja. Najditej jo je izročil pol. inspektoratu na Belvederju.

Poroke rojstva in umrljivost. Od 10. do 16. maja se je v tržaški občini poročilo 27 parov. Rodilo se je 151 otrok in sice 78 moških in 73 žensk; od teh 29 nezakonskih. Umrlo je 101 oseb, in to 48 moških in 53 žensk, od teh 21 izpod enega leta.

Planinci! Opozarjamo Vas na divni planinski izlet, ki ga priredi tržaška podružnica „Slov. plan. društva“ o Binkoštih dne 7. in 8. junija.

Kraj, pot in vspeled bodo v kratkem objavljani.

Tržaška mala kronika.

Detomor? V jutro dne 16. t. m. je nek Fran Lonzar ravno pripravljaj svoje ribiško orodje za lov sip na nabrežju poleg železniške proge iz Koperske postaje v Semeledu, ko je zapazil med dvema čermi, molečimi blizu nabrežja iz vodne gladine, nek zavitek, čigar ovoj je bila ženska bluzna svetle barve z modrim cvetličjem. Ribiču se je takoj vzbudil sum, da je tu šlo za nekaj izvanrednega, zločinskega. Vlekel je stvar iz vode, jo pobral in razvil. V ovojju se je nahajalo truplo novorojenčka.

Brez obotavljenja je ribič tekell h koperski žendarmeriji.

Zdravniška preiskava je dognala, da je zares šlo za mrtvo dete, umorjeno takoj po porodu, ki se je vršil brez ostetrične pomoči.

Tržaška policija se je zavzela za stvar (molečala je o stvari do včerajšnjega dne). Edini indicij, ki je njej glede detomorilke na razpolago, je plavkast las, ki se je držal bluze. Vsekakor šepast indicij!

Riziko dela. Kori Tronconi, 52 let star, strojnik v Lloydovem parniku „Achille“

je bil včeraj zaposlen pri stroju. Nesreča je hotela, da mu je pala na desno roko železna plošča in mu strla kazalec. Zatekel se je na zdravniško postajo.

Lazar Passerini, star 19 let, je delal včeraj na valolomu. Pri delu je pal in ranil se na nogi. Prevzili so ga na kopno in odnesli v bolnišnico.

Oglar Anton Bizjak, star 24 let, stanujoči v ul. Molin a vento št. 23 je včeraj pal iz višine dveh metrov. Strt mu je bil levi gleženj.

Nadebudni mladenič. Sedemletni Humbert Bercian, stanujoči v ulici Carpison št. 7 II. nadstr., spravlja prav v obup svoje stariše. Pred kratkim je vkral iz lesne trgovine tvrdke Mankoč desko in je bežal proč, ko ga je dohitel nradnik tvrdke in zasmodil takistekemu pobalunu par poštenih zausnic. Pobalun pa je pobral nekoliko kamenja in zalučal jih proti omenjenemu uradniku in ga celo ranil na glavi. Dobil je tedaj strog domači ukor, ki pa, kakor se zdi, ni veliko pomagal. Včeraj je prišel k materi redar in ji poredal, da pobalinski njen sin se je bil vtihotapil v parnik, odhajajoči v Pulo, in da se sedaj nahajal tam. — Uboga mati, ki je bila v skrbeh vso noč radi neodsotnosti svojega sina je šla v Pulo ponj.

Vsakdanji kruh policije. Predsinočnjem je policija aretirala 22 ponočnih „percev“. Koliko zgubljenega materiala za opero!

Loterijske številke izžebane dne 20. t. m.

Brno	32	89	58	37	52
Inomost	5	15	64	40	65

Smešnica. Tajnost: Mož: Povedal sem ti to le s tem pogojem, da nikomur ne praviš dalje! — Zena: „Se lahko zaneses name. Samo svojim dvem sosedom bom povedala, te bodo pa gotovo molčale.“

Koledar in vreme. — Danes: Feliks K. sp. — Jutri: Helena cesar. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 26° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: — Oblačno in deževno. Zmerni vetrovi. Vroče V začetku lepo, potem motno.

Sodna kronika.

Sikstinski slučaj v Trstu.

Nedavno temu se je dogodilo v vaticanski Sikstinski kapeli znano bogoskrunstvo, kjer ste dve židinj prešli obhajilo iz papeževih rok, a potem izpljuni hostijo. Omenili smo to radi reminiscence, ne pa morda, ker je tržaški slučaj iste važnosti.

Včeraj se je nanreč vršila pred tukajš-njim deželnim sodiščem obravnava proti 14 letnemu dijaku Antonu Miazzi iz Trsta, sinu Antona in Elvire, radi hudodelstva motenja vere. Isti je prejel z drugimi dijaki vred v jutro dne 15. oktobra m. l. svetotajstvo obhajila v cerkvi sv. Antona novega. Po obhajilu je takoj pljunil ven hostijo in baje vzkliknil proti svojemu sošolcu Majcenu: „Poprej sem bil lačen, sedaj sem pa sit.“

Mati Majcenova, ki je zvedela za stvar, je šla takoj h katehetu ovadit Miazzi. Katehet je v zakristiji pobral izplujeno hostijo. Šolska oblast pa je mladiča izgnala iz šole. Včeraj je zato sedel na obtožni klopi. Zanikal je, da bi mu bil namen oskruniti svetotajstvo in trdil, da mu je prišlo tedaj slabot, tako da je nehotel izbljuval hostijo.

Vsled tega so ga sodniki oprostili. Predsedoval je svet. Minio, drži pravdnik dr. Zencovich.

Društvene vesti.

„Čitalnica“ pri sv. Jakobu opozarja g. e. igralke in g. igralce na vajo za igro „Divji lovec“, ki se bo vršila danes ob 8 1/2 uri zvečer.

Pevsko društvo „Zora“ na Vrdeli poskoči v nedeljo dne 24. maja v naš prijazni Rocol v gostilno „Ala Gloria“. Častilci petja dobro došli!

Klub slov. pravnikov na Dunaju ima danes 22. t. m. ob 7 uri in pol zv. v društvenih prostorih svoj I. redni občni zbor.

K poročilu o nedeljski veselici „Čitalnice“ pri sv. Jakobu treba dostaviti, da je gospica Iv. Müller izborna rešila ulogo matere in da ista vzbuja velike nade: kar je o poročilu pomotoma izostalo.

Na slavnost pevskega društva „Slovan“ na Padričah so naznanila dosedaj svojo vdeležbo sledeča društva:

1) „Tržaški Sokol“, 2) Akad. fer. društvo „Balkan“ 3) „Delalsko podporno društvo“ 4) Tamburaški odsek bralnega društva pri Ivanu, 5) Pevsko društvo „Lipa“ v Bazovici, 6) Pevsko društvo „Slovanska straža“ v Gro-padi, 7) Pevsko društvo „Zora“ iz Vrdele. Cenjena društva, ki mislijo vdeležiti se omenjene slavnosti, so nasprošena, da čim prej naznanijo svojo vdeležbo odboru pevskega društva „Slovan“ v Padričah.

Nar. delav. organizacija

Delavci za vzdrževanje proge drž. želez. (Bahneratung) ste vabljeni za danes zvečer ob 7. uri na shod v društvene prostore, na katerem se bo razpravljalo o sedanjem položaju. Pričakovati je velike vdeležbe.

Darovi.

O priliki krsta novorojenih dvojčkov Cirila in Metoda Vatovec nabrali za možko podružnico sv. Cirila in Metoda, botri in družba K 8, — Boter stari oče dodal še K 10. — z željo da bi novorojenčki bili vredni nositelji svojih imen. Denar brani uprava.

Vesti iz Goriške.

Iz Gorice. V nedeljo dne 17. t. m. se je vršila v banovskem gozdu pri Gorici veselica, prirejena od odbora na korist cesarsko-jubilejnega dobrodelnega društva za hčere vslužbencev državno-železniške uprave. Na veseliskem prostoru, ki ga je dala c. kr. gozdna uprava zbog humanitarnega namena na razpolago, in ki je bil ukusno okrašen s zastavami, venci in emblemi, se je sestala kljub neprijetnemu dopoldanskemu vremenu, ki je gotovo marsikoga od oddeležbe odvrgnilo, mnogoštevilna množica elegantnega občinstva.

Posebni vlak državne železnice je pripeljal okoli 300 veseliskih gostov. Ob krasnem poletnem vremenu se je razvilo popoludne na travniku sredi gozda jako živahno in veselo rajanje. Na razpolago je bilo poleg bufeta, pivo- in vinotočev in slaščičarn, ki so skrbeli za telesni blagor; tudi šampanjski in cvetlični paviljon, da, celo fotograf.

Na prirejenem plesišču so se sukali pari ob zvokih vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 47.

Pozno, v krasno zvezdojasno noč so se razhajali udeležniki ob izborni vspeli razsvetljavi veseliskega prostora; tržaški gostje so se vrnili s posebnim vlakom. Lepa veselica ne donese e precejšnega čistega dobička v dobrodelen namen, ampak ostane gotovo tudi v prijetnem spominu vsem udeležnikom.

Brezobrestna posojila vinogradnikom. Za obnovo po trtni uši uničenih vinogradov se je poljedelsko ministerstvo odločilo, da bo izplačalo za to leto iz državnih sredstev le 50% prispevek do najvišjega zneska K 16.675. Deželni odbor pa je zahteval pred vsem, da mora biti ta prispevek že sam na sebi višji in to z ozirom na veliko število prosilcev; v drugi vrsti je zahteval, naj dovoli država viši prispevek, nego je deželni, v kar je pooblaščen po l. členu zakona od dne 4. aprila 1902., ako vladajo v deželi vsega oziroma vredne razmere. V minulem mesecu je naznanil deželni odbor namesništvo na njegovo vprašanje, da se sprejme proračun, ki se predloži deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju, da obnovo poturtni uši okuženih vinogradov znesek K 250.000 in je ob tej priliki vnovč preporečal, naj se prispevek iz državnih sredstev primerno zviša, ker se nahaja dežela bolj nego kedaj prej v razmerah, o katerih je govora v l. členu zgoraj omenjenega zakona.

Izboljšanje kraških pašnikov. V seji 16. marcija 1907. je deželni odbor na predlog tehnično-gospodarskega odseka pooblastil deželni odbor, da prične izvrševati akcijo v pospeševanje kraških travnikov na podlagi posebnih pravil, ki so se zajedno potrdila. V isti seji se je tudi zvišal deželni prispevek za izboljšanje kraških pašnikov od 2000 na 3000 K s pogojem, da zviša tudi vlada enako svoj prispevek in da dovoli za leto 1907. nadaljno izredno podporo v znesku 2000 K. Ti sklepi so se naznanili namesništvu in se je ob enem naprosilo, naj to stvar čim prej ugodno reši, toliko kar se tiče zvišanja državnega prispevka, kolikor tudi, kar se tiče potrditve pravil za dovoljevanje podpor. Namesništvo do sedaj še ni odgovorilo, da si je rešitev (ker prihajajo iz kraških občin številne prošnje za podpore) že dvakrat urgirala.

Bralno in pevsko društvo "Sivi grad" v Rihembergu-Vas priredi na kvaterno nedeljo dne 14. junija 1908. veliko veselico. Vspored se objavi pravočasno.

P. r. bratska društva so uljudno naprosena, da blagovolijo naznaniti odboru do dne 14. junija t. l., ako nameravajo nastopiti na veselici korporativno in s kako pesnijo. Odbor.

Vesti iz Istre.

Škof Flapp — izžvižgan! „Omni-busu“ javljajo iz svečeniških krogov, da je škof Flapp dne 16. t. m. prišel v Labinj na kanonično vizitacijo ter da so Italijani ekselencio vsprejeli — kričanjem in izžvižganjem. Škof Flapp da je ves prebledel. Verujemo, ko je bil doslej navajen, da so ga Italijani posvodi pozdravljali z *nostro* vescovo.

Ne odobravamo take demonstracije — nasprotno: mi jo obojamo vzlic vsemu zlu, ki je je provzročil ekselencna našemu narodu. — Ali roko na srce, biskupe Flapp: ali ne občutite kakor da Vas je dosegla roka pravične Nemeze ravno s tem, da demonstrirajo proti Vam prav tisti elementi, katerim na ljubo ste nastopali proti našemu narodu, izganjali njegov jezik iz cerkve in preganjali njegove svečenike?! Slovenski list, ki se ponša kakor krščansko-katoliško glasilo, je bil ki je napisal proti Vam hudo obtožbo, da ste najprej Italijan, potem ekselencna in se le na zadnje škof; in sedaj Vam kriče v lice in Vam žvižgajo — Italijani. Zato Vas mora boleti demonstracija, ki so jo uprizorili proti Vam — Italijani! To Vam je sedaj plačilo za vsa tista krivico, ki ste jo storili našemu rodu na ljubo njim, ki proti Vam demonstrirajo.

Iz Podgrada. Napredek v našem podgrajskem okraju kaže se od leta do leta najbolj na gospodarskem polju, kjer vrlo deluje Podgradska posejilnica v tesni zvezi z mlekarno v Hrušici pri Podgradu. Ako pomislimo, da je posejilnica ob svojem 13 letnem

poslovanju dosegla svoto čez 1 1/2 milijona, in da znaša njen rezervni zaklad skoraj K 18.000 — in mlekarna ob njenem 4 letnem delovanju promet K 364.000 —, ter da je v teku štirih in pol let odplačavala nad K 6000 dolgov od kapitala, investiranega v stavbe in in strojih je to pač nekaj velikanskega, ako se upošteva naše neugodne razmere. To je pač dokaz, da je vodstvo teh zavodov v spretnih in izkušanih rokah, katerim ne gre za lastno korist in osebnosti (A la Male-Loche), ampak za dobrobit in boljše prihodnost našega kmeta-trpina, ki so dolga leta (radi bi ga še sedaj) izkoriščali razni oderubi in sebičnejši, katerim sta ravno imenovana dva zavoda odvzela vso moč.

V zadnjem obupu nasprotujejo zato in begajo nerazumno ljudstvo z najpodlejšimi lažmi, češ da vse to propade in da bodo morali združniki plačevati, in Bog ve! s čim še vse.

Zalibog, da jih je še premnogo, ki ne umejo združništva in se odtegujejo skupnemu narodno-gospodarskemu delu, s čemer pa škodujejo največ sebi. Ker, ako bi n. pr. v mlekarno prihajalo dnevno nad 2000 litrov mleka (namesto sedanjih 1400 litrov), kar bi se moralo in se tudi doseže, prihajalo bi iz Trsta letno ne več po K 85.000 — ampak še enkrat toliko denarja. In ves ta denar bi se zopet izdal domačim trgovcem, obrtnikom, krčmarjem itd. Dolžnost vsakega posamičnega posestnika, kakor tudi trgovca, obrtnika, krčmarja itd. je torej, da nagovarja slehernega na pristop k mlekarni, ki nosi tako lepih denarjev letno v naše kraje.

Vesti iz Kranjske.

Ljubljanski župan Ivan Hribar se s državnima poslancema dr. Kramarjem in dr. Hlibovickim vsjeraj odpeljal v Petrograd. Povrne se v Ljubljano v torek 1. junija.

Iz Petrograda poročajo, da se delajo za vsprejem slovanskih poslancev velike priprave. Kolodvor bo okrašen. Posebna deputacija se odpelje poslancem nasproti in jih bo spremljala do Petrograda. V deputaciji bo tudi general Vladimirov. Poslance vsprejme tudi ministerski predsednik Stolipin; če jih vsprejme tudi car Nikolaj, ni še gotovo.

Vozna hitrost na dolenskih železnica se zviša. Železniško ministerstvo je dovolilo da se sme hitrost vožnje na progah Ljubljana-Novomesto, Grosuplje—Kočevje zvišati od 30 na 40, oziroma 45 kilometrov na uro, če dopuščajo to lokalne razmere in konstrukcija podtalne in vrhatalne gradnje.

Cesarjev jubilej proslavi Ljubljana z dobrodelnimi čini. Ustanove se počitniške kolonije za ubožne učence in učence ljubljanskih ljudskih šol. Oba mestna otroška vrtca se spremenita v otroški zavetišči. Občina dovoli potrebno svoto 200.000 K za zidanje delavskih hiš. Napravi se 20 ustanov po 100 K za obrtnike, ki so brez lastne kridle prišli v bedo. Uradnikom mestne hranilnice se ima zboljšati položaj.

Tako so sklenili v zadnji seji mestnega sveta. Gosp. župan Ivan Hribar je podal proračun za vse nasvetovane jubilejske prireditve in ustanove. Skupna okrogla svota bi iznašala 280.000 kron. Denar bi se naj vzel pri „Mestni hranilnici“ po 4 1/2% proti amortizaciji v 50 letih. Letna anuiteta bi iznašala 13.596 K. Vedeti pa je treba, da bi 200.000 K za delavske hiše pomenilo investicijo, ko bi se sama izplačala, tako, da bi mestno blagajnico obteževala le anuiteta 3885 K. Poleg tega bi bila stalna obremenitev 9000 K za zdrževanje počitniške naselbine in 2000 K prispevka za obe otroški zavetišči.

Vsi županovi nasveti so bili na predlog občinskega svetnika dr. Majarona en bloc brez debate soglasno sprejeti.

Desetletnico škofovanja je praznoval v sredo ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič.

Vesti iz Štajerske.

Posredovalnico za službo in delo ustanovi ptujška mestna občina, ki je seveda v nemških rokah. Enaka slovenska posredovalnica bi bila gotovo zelo potrebna.

Sofer ponesrečil. Blizu Špilfelda sta dva osemletna šolarja ometavala s kamenjem nek avtomobil, ki ga je vodil sofer Margu.

Županstvo v Ajdovščini razpisuje službo

občinskega tajnika

z letno plačo 800 Kron.

Opozarja se, da je v Ajdovščini oddati tudi tajništvo hranilnice in posojilnice ter okrajne bolniške blagajne z letno renumeracijo približnih 1400 K. Za ta dva zadnja posla se zahteva primerna varščina. Zane sljiva in zmožna oseba opravljala bi lahko vse tri službe, kar bi jej neslo prislužka približno 2200 K. na leto.

Kolekovane prošnje z dokazili dosedanjega službovanja naj se dopošljejo na županstvo v Ajdovščini do 1. junija t. l.

Županstvo v Ajdovščini

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva

- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -

Peter Jeraj

TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13
ter vogal ulice sv. Katarina.

Zaloga vina

istrskega in dalmatinskega
Tropinovec lastnega izdelka.

P. L. VALENTA
ZALOGA: TRST SKLADIŠČE:
ul. Majolica št. 8 Prosta luka ...

zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev
in razprodaja na debelo in drobno
TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST

Via dell'Acque št. 6. (nasproti Kani Centralne)
Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux. Bunder renskih vin, Mosella in Chianti. — Buz izjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec. Slivovec in brinjevec. — Izdelki l. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Raz pošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop

Denarna posojila

v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sleja te- like na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi povračili. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amer- tizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARIC, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne

Pohištvo

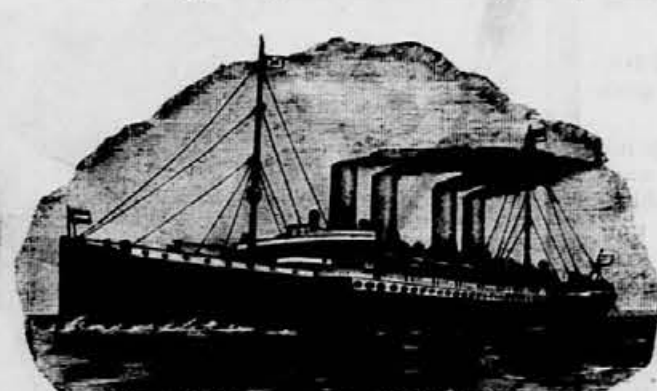
solidno in elegantno
po zmernih cenah
Rafaele Italia
TRST — Via Malcoanton 7

Prilika!

V podajalnici izgotovljenih oblek in krojačinci
M. FARCHI, Trst
ul. Giacinto Gallina št. 8 (Prej v ul. delle Legna)
prodaja oblek, površnikov, paletot in hlač
Najfineje blago.
Cene čudovito nizke!
Pozor na
:: naslov!

Parobrodna družba Severno-nemški Lloyd-Bremen

:: (NORDDEUTSCHER LLOYD -- BREMEN) ::

Redne parobrodne črte iz Bremena v Novi York, Baltimore, Galveston, Buenos Aires kakor tudi po pristaniščih Južne Azije, Avstralije itd. itd.
Parobrodni nemškega severnega Lloydja: 178 velikanskih brzih parnikov, z dvema vijakoma za transoceanske vožnje, od katerih 30 s 15-000 ton.; 11 velikih parobrodov za prevažanje blaga; 2 velika parnika za vežbanje; 37 velikih parnikov za vožnje po evropskih morjih; 11 velikih najmodernejših parnikov v delu; 156 manjših parobrodov. Vsega skupaj 434 parnikov, od katerih 130 brzih, opremljeni z modernim komfortom.
BRZI PARNIKI
ki preplujejo ocean v 5-6 dneh.
Cene nizke, hrana dobra.
Za informacije in pojasnila obrniti se na

470 agencij v prvih svetovnih pristaniščih.
F. STUMPE Glavni zastopnik v Trstu
Piazza Giuseppina 1.
TELEFON št. 20-68.

Ta je ustavil avtomobil in hotel skočiti na tla, da bi kaznoval paglavca, pri tem pa je podel kako nesrečno na tla, da si je prebil lobanjo in je minoli petek umrl.

Gospodarstvo.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ je v minulem letu jako lepo napredovala. Prometa je imela K 20,238.829.48, torej za K 1,395.688.69 več nego v l. 1906.

Posojil se je izplačalo K 2,322.575.69 vrnilo pa K 1.341.201.01. Stanje posojil koncem leta je bilo K 6.689.257.24.

Stranke vplačale deležev K 12,962.—, dvignile (oziroma spremenile upravne deleže v glavne) K 2678.—; stanje deležev je bilo K 146.412.—

Za hranilne knjižice in tekoči račun je bilo vloženega K 5,729.414.28, dvignjenega pa K 5,079.846.82; stanje hranilnih vlog in tekočega računa iznaša 31/12. 1907. K 8,265.814.91.

Napredek v poslovanju m. l. se pa kaže posebnost v čistem dobičku, ki ga je imel ta zavod. t. j. K 69.879.43.

Načelnstvo in nadzorništvo je sklenilo v skupni seji, dne 13. t. m. predlagati na občnem zboru, ki se bo vršil dne 22., oziroma 31. maja t. l. sledečo razdelitev dobička:

Nagrada načelnstvu (po § 20. zadr. družnih pravil) K 3493.97.

Nagrada izvrševalnemu odseku (po § 32. d.) zadr. pravil) K 3493.97.

Nagrada nazorništva K 700.—

Dividenda 5% od deležev (po § 20 zadr. pravil) 6712.50.

Kmetijska družba za Trst in okolico K 500.—

Dijaško podporno društvo v Trstu K 300.—

Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metodija K 200.—

Zenska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija K 100.—

Tržaška podružnica „Slov. planinskega društva“ K 200.—

Dijaško podporno društvo v Pazinu K 300.—

Podporno društvo slov. visokošolcev na Dunaju K 100.—

Podporno društvo slov. visokošolcev v Gradcu K 100.—

Podporno društvo slov. visokošolcev v Pragi. K 100.—

Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju K 50.—

Akademično ferij. društvo „Balkan“ v Trstu K 100.—

Slovensko akademsko društvo „Adrija“ v Pragi K 50.—

Slovensko akademsko društvo „Tabor“, Gradec K 50.—

Družba sv. Rataela (za izseljence) K 50.

Zavod sv. Nikolaja K 50.—

Učiteljsko društvo za Trst in okolico K 100.—

Društvo za podpiranje odpuščenih kaznjencev v Kopru K 20.—

Za slov. trgovsko šolo v Trstu K 5000.—

Skupaj K 21.770.44.

Ostanek v znesku K 48.108.09 se pa naj pridene rezervnemu zakladu, s katero svoto naraste ta zaklad na K 290.985.19, ako občni zbor potrdi gori omenjeno razdelitev dobička.

Veslovanski trgovinski kongres v Pragi. Deželna zveza čeških gremijskih načelnikov je sklicala na 7. in 8. junija t. l. kongres slovenskih trgovcev iz vseh slovenskih dežel.

Tobak v Dalmaciji. Po uradnih podatkih je bilo leta 1906 nasajeno v Dalmaciji 76.756.000 tobakovih stebel na 1541 hektarjih in v 56 občinah. Istega leta je c. kr. režija odkupila v Dalmaciji 26.021 kvintalov in 54 kilogramov tobaka za skupno svoto 4.200.542 K.

Razne vesti.

Pisateljica postala — grofica. Iz Madrida javljajo, da je kralj Alfonz, podelil španski pisateljici Emiliji Pardo Bazan nasledno grofovstvo.

Izstop iz katoliške cerkve. Iz Brna poročajo da je 60 tehnikov prijavilo svoj izstop iz katoliške cerkve.

Nov vroč studenec so odkrili v Ludbregu na Hrvaškem. Voda prihaja 7,50 metrov globoko iz zemlje in ima toplete 30 stopin C. — Rudninskih snovi ima veliko v sebi.

Gora se podira. Iz Solnograda poročajo, da se je pri Hesenscheru podrla gora na vas ter porušila nekaj hiš.

Najmlajši španski rekrut je princ Asturski in prestolonaslednik španski, enoletni sin kralja Alfonza. Nedavno, ob obletnici svojega rojstva, je dobil rekrutsko uniformo in vpisan je v knjigo rekrutov kraljevskega polka. To je bil za dvor prazničen dan. Najprej so v spremstvu dvora in vojaških dostojanstvenikov nesli malega princa v cerkev, da je bil v uniformi pri maši. Po maši je bil slovesno proglašen rekrutom.

Gospa Sicinska puščena na svobodo. Preiskava proti gospej Sicinski, materi morilca namestnika Potockega, je vstavljena ter gospa izpuščena na svobodo.

„Sobni slikar“

priporoča se za slikarska dela

Anton Paušič

via San Giacomo in monte štev. 5, III. n.

MALI OGLASI.

Išče se mizarja Ponudbe na Antona Pečar pri Sv. Mariji zgornji 390, blizu turškega pokopališča.

Pridne kuharice iščejo službo pri kakem gospodu, duhovnu ali pri malej družini. — Bremic, via Giacinto Gallina štev. 2, IV. 740

V novej hiši v Kopru se dobi za poletno dobo opravljeno stanovanje. Pojasnjuje posojilnica v Kopru. 736

Išče se za večjo trgovino učencec, krepk in dobro vzgojen. Ponudbe pod „J. E 1“ na Inzeratni oddelek Edinosti. 734

Domačo učiteljico se sprejme takoj k dvema deklicama v starosti od 8—10 let. Poučevati bi ju bilo do 5. razreda. Ozira se le na gđe. z dobrimi spričevali ter popolnim znanjem slovenščine, nemščine in italijanščine. — Gđe. zmožne poučevati v igranju na glasovir — imajo prednost. Ponudbe s prepisi spričeval je nasloviti pod šifro „M. M. M.“ na Inzeratni oddelek Edinosti 723

Bicikelj proda po nizki ceni, Mozzo kontropedal, Via Petronio 2, I. 731

Prodajo se obleke in površniki za moške in dečke na tedenske ali mesečne obroke. Ulica Caserma 12/A.

Proda se čevljarska delavnica in prodajalnica. Dobro upeljana čevljarska delavnica in prodajalnica v bližini ljudskega vrta (Giardino pubblico) v Trstu, se proda takoj, ker lastnik iste ima preveč dela z drugo čevljarsko. Peggi ugodni. Natančna pojasnila daje gosp. JOSIP SKUBIČ v Trstu, ul. Giulia št. 22. 1717

Pekarna in slaščičarna
Alojzij Gul

TRST - ulica Caserma štev. 17 - TRST
Podružnica: Trg Caserma štev. 4

je preskrbljena vedno s svežim kruhom kakor tudi slaščicami in sladkimi prepečenoi prve vrste. Dobiti je tudi milanski kruh lastnega izdelka ter vsakovrstna tu- in inozemska vina in likerje.

Kdor želi vzeti v najem kako stanovanje, skladišče ali prodajalnico obrne naj se na

Trieste-office

avtorizovana agencija za nepremičnine in trgovino

ulica S. Giovanni 18 pritličje. — Telefon 371.

Trgovina z manufakturnim blagom
ANTON SANZIN pok. Frana - Trst, Barriera vecchia št. 11.

Velika izbira belih in barvanih moških sraje, ovratnikov, zapestnikov, ovratnic. Nov dohod pletenin za pomladno sezono

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST
Telefon št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefon št. 7
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemske v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.
Edini tržaški zavod za **VACUM-CLEANER**.
ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROG
Točna potrežba in nizke cene.

ZALOGA, POHIŠTVA TOVARNI
MIZARSKÉ ZADRUGE
v GORICI-SOLKAN
TRST VIA DEI RETTORI (ROSARIO)
PALAČA MARENZA
PODRUŽNICE: SPLJET, REKA
TELEFON 103

DELNIŠKA DRUŽBA GREINITZ

Trst, Piazza Carlo Goldeni štev. 2
Corso štev. 35

Zaloga

traverz, železniških šin, potrebni ščin za stavbinstvo sploh in priprav za cestarska dela. — Orodja za vrtnarje, kamnoseke in zidarje. — Orodja in strojev za poljedelstvo. — Štralk za trte in strojev za žveplanje trt. — Specijalitete za pohišno opravo od priproste najfineše kakovosti. — Vse po skrajno nizkih cenah.

Naznanjam slavnemu tržaškemu občinstvu, da imam prav prijazen in miren vrt pri svoji gostilni, da se lahko poslužiti vsaka družina, posebno pa je kozarček dobrega kraškega terana na razpolago po 56 kr. liter. Gostilna „Pri stari breskvi“, ul. Belvedere 17, Kosič H. (708)

Poreška klet. Filijalka na Opčinah 176.

Podpisani prodaja naravna vina lastnega izdelka iz lastnih vinogradov, nahajajočih se v okolici Poreča.

CENE:
Zeran v sodih najmanj 56 litrov po 16 kr. liter
Vino belo v sodih najmanj 56 lit. „ 20 „ „
Domači tropinovec „ 60 „ „

Za trgovce cene po dogovoru.
Razpošilja se po povzetju. — Vračunjene sodove se jemlje nazaj, ako so nepokvarjeni in prosti prevoza.

Ivan Stanich
vleposesnik v Istri.

„GOLLA“
priznan kakor najboljša in neprekošljiva vrsta vseh gumijevih higieničnih predmetov in ribjih mehurjev
DVELETHNA GARANCIJA
M. Gal — Trst, Corso 4.
Pošiljate po gl. 2, 3, 4, 5.
Delavnica pasov, klinih pasov, elastičnih nogavic, obvez, ravnodržajev, bergel in bidet, irigatorji od gl. 20 naprej.
Toplometri za vročice K 2, nav. K — 50.

Hočete se prepričati?
obiščite velika skladišča

Marije vdove Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove 2 (vagal Torrente). „Alla Cris di Leadra“
Velik izbor izgotovljenih oblik za moške, dečke, kostumi za otroke. Površniki, močne japa, kožni in raznih paletotov. Obleke za doma in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (praktični, angleski). Specijaliteta: blago tu- in inozemske svare. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modri, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Grand Restaurant Milano

TRST, ulica Stadion štev. 10

Danes zvečer velik koncert „Dunajskih dam“.

Vstop prost. Vstop prost.

Prodajalnica jestvin

Peter Peternel, Trst
ulica Giulia 76.

Prodaja: kavo, riž, testenine, sladkor, moko, maslo, milo, ajle, sveže la suho sadje, kostanj, otrobi, sušnje itd.
Pošne pošiljate na deželo od 5 kg naprej.
Otrobi, moka, oves na drobno in debelo po konkurenčnih cenah.
Veak dan sveže blago.

Čevljarnica

Baldinelli
Eleganca, trpežnost, ekonomija.

Sprejema se naročila po meri ter se izvršuje v 24. urah.

Sprejme se naročila za nepremočljive postole. Pravičnanja po zmernih cenah.

Prodaja najboljših voščil za čevlje.

Trst, ulica Crosada štev. 5, Trst (Vagal ulice Punta del Forno).

Andrej Gulič

Trst, ulica Farneto štev. 12

vagal ulice Golsi

Skladišče pohištva in tapetarij
lastnega izdelka.

SPECIJALITETA: Popolne sobe svetle ali temne, posamezni komadi vsake vrste z zalogo stolic, obehal in divanov vsake vrste in velikosti
Preskrbi se popolno opravo za prenočišča po jako zmernih cenah in s skrbno vožnjo.

Mehanična delavnica
avtorizovana za napeljava vode in plina

GUIDO SAMBO
Zastopnik odlikovane tovarne gramofonov Teodor Pichler

GRAMOFONI od 50 K naprej z dobrim glasom in specijelne plošče na izbero.

Skladišče gramofonov, svetilk, aparatov za Auerjevo luč, mrežilo in ovi.
Popravljanje koles, gramofonov, motorov na plin ali bencin, električnih zvoncev in vsako mehanično delo.
Trst, Piazza San Francesco d' Assisi 8.